

La restauració de la tomba de Jesús

A la Garrotxa, existeix la Basílica del Sant Sepulcre de Palera.
Peregrinar-hi concedia les mateixes indulgències que fer-ho a Jerusalem

A inicis del 2007 va fer furor un documental de James Cameron titulat *The lost tomb of Jesus* («La tomba perduda de Jesús») i un llibre signat pel seu director, Jacobovici i un soi-disant arqueòleg, Charles Pellegrino, *The Jesus family tomb* (en castellà: *La tumba de la família de Jesús*). Segons ells, s'haurien identificat ossaris en una tomba jerosolimitana amb els noms en arameu de Jesús, fill de Josep, Maria, mare de Jesús, Magdalena, Josep, germà de Jesús i Judà, fill de Jesús. Escàndol! Semblava que s'hagués descobert la família de Jesús al complet, amb esposa i fill i tot (Magdalena i Judà). Tanmateix, resultà que els ossaris que ofería el documental, amb noms corrents al segle I (el de Jesús, hi és present 71 vegades), eren antics, descoberts als anys 80 del segle passat i registrats al patrimoni arqueològic de l'estat d'Israel per arqueòlegs de la categoria d'Amos Kloner i Dov Ben Meir. Pitjor: el 18-VI-2003 la Direcció d'Antiguitats de l'Estat d'Israel, després d'anàlisis i estudis, va emetre un comunicat on es deia que l'ossari era real, tot i que la pedra on s'havia tallat no provenia d'Israel i que la inscripció, posterior al segle I, era una falsificació. La tomba de Jesús, doncs, continuava perduda.

Avui en dia, molts teòlegs catòlics creuen –creiem– que Jesús va ser tractat com un crucificat qualsevol, i el seu cadàver va ser llençat a una fossa comuna o a un pou de calç. La tomba nova excavada en la roca de Josep d'Arimatea seria un producte de la pietat popular dels seus seguidors que originà aquella mort atziaga i dramàtica. Per tant, no cerquen ni esperen trobar cap tomba de Jesús (buida, és clar, segons l'evangeli de Marc, perquè hauria estat la primícia de la resurrecció de tots).

Tanmateix, aquesta convicció no priva de creure en una certa tradició eclesial. Situem-nos històricament: la destrucció del Temple jerosolimità per Titus l'any 70 suposà una dispersió de jueus i cristians. La rebel·lió jueva contra els romans seguí a Egipte (115-117) i retornà de nou a Jerusalem entre el 132 i 135 (segona revolta jueva). Pacificada la ciutat, l'emperador Adrià (117-138) la reconvertí en una colònia romana amb el nom d'Aèlia Capitolina i la reféu per complet. Segons la tradició d'Eusebi de Cesarea –la credibilitat del qual és relativa–, en el Gòlgota s'hi hauria bastit un temple romà a Afrodita (Venus); segons Jeroni, estava dedicat a Júpiter, Juno i Minerva.

Constantí el Gran (272-337), a Trèveris (Alemanya), havia construït una basílica entre el 305 i el 312 adossada al seu Palau; el 312 venç Maxenci al pont Milvi de Roma i, llavors, hi acaba la construcció de Sant Joan del Laterà de Roma, com a residència, la qual donarà al papa Melquíades. Ja sabem que amb l'Edicte de Milà (313) garantí la llibertat de culte. Emperador únic, un cop es desféu de Licini, Macari, bisbe de Jerusalem, aprofitant la trobada al concili ecumènic de Nicea (325), hauria demanat a l'emperador una basílica «d'exímia bellesa», millor que cap altra construcció al món. Llavors Constantí el Gran subvencionà una expedició arqueològica cristiana encapçalada per la seva mare Helena a fi de localitzar el lloc de la mort i resurrecció de Jesús. Sota el temple romà, «contra tota esperança, es va oferir a la vista el sant i venerable santuari de la resurrecció del Senyor»,

segons Eusebi de Cesarea a Vida de Constantí (III, 28). Així es va emprendre la construcció la basílica del Sant Sepulcre de Jerusalem, amb aquests elements: una rotunda bastant semblant a la del Mausoleu d'August i al que es construiria Constantí per a ell a Constantinoble, denominada Anàstasi («Resurrecció»); un atri al voltant de la roca del Calvari; una basílica enorme denominada Martyrium («Martiri») i un pati darrera la basílica. L'Anàstasi i el Martyrium van ser inaugurats el 14 de setembre del 335, amb ocasió de la festa de l'Exaltació de la Creu. La roca circumdant va ser excavada i la tomba va ser incorporada en una estructura denominada edicle (aediculum, «petit edifici») en el centre de la rotunda que tancaria la hipotètica tomba de Jesús. La cúpula de la rotunda es va completar a la fi del segle IV, en substitució de l'ambulatori que havia envoltat el Sepulcre.

El teòleg catòlic Crossan i l'arqueòleg Redd valoren la basílica com «un dels pocs llocs sants de la cristiandat amb una certa credibilitat», perquè hauria estat bastida no lluny del lloc de la crucifixió. De fet, amb el temps, s'ha anat reconstruint una i altra vegada rere incendis i destruccions i, en conjunt, avui resulta digna d'admirar.

Tanmateix, s'ha dit que resulta desconcertant que a Occident coneguem l'edifici amb el nom de Sant Sepulcre i no de la Beneïda Resurrecció. Però hi ha una paradoxa pitjor en aquell lloc: durant anys s'hi palesa i perllonga un escàndol –un més dels molts escàndols de Terra Santa que denuncià Josep M. Gironella– tan evident com significatiu: sis grups eclesiàstics en discordança manifesta fan guàrdia i demanen –exigeixen!– almoïna als pelegrins justament davant l'edicle del Sant Sepulcre. Catòlics romans, grecs ortodoxos, coptes, armenis, etiòps i sirians jacobites, malauradament, són signe escandalós de manca d'unitat entre els creients de Jesús. Per desgràcia, on hauria estat enterrat Jesús que no volia que la casa de Déu fos cova de lladres i mercaders, avui s'hi mercadeja hipòcritament! I, per postres, amenaçava ruïna!

Durant la primavera d'aquest 2016 han començat les obres de restauració, dirigides per la professora Antonia Maropoulou, del Politècnic d'Atenes. Segons ella, atès que la cúpula de la rotunda ha romàs sempre oberta, la pluja, la intempèrie i altres factors han malmès l'estructura de l'edicle, malgrat els britànics l'asseguraren amb bigues de ferro el 1947. L'acord signat entre les esglésies grega, llatina i armènia (corresponsables de l'edifici) han permès, doncs, una restauració, a condició de no impedir l'accés als pelegrins. Les obresin fieri van permetent de descobrir dades arqueològiques. Les mesures amb làser preparen les intervencions que es porten a cap de manera tan exacta com seriosa verificant tot allò que va sortint a la llum. L'edicle, on la tradició ha localitzat el sepulcre de Jesús, doncs, està arquitectònicament assegurat: no caurà a trossos.

Com a curiositat, cal saber que, a la comarca de la Garrotxa, existeix també la Basílica del Sant Sepulcre de Palera consagrada el 1085. La construcció de la Basílica vingué donada per la impossibilitat cristiana de peregrinar a Jerusalem, ocupada pels infidels. Al segle XI es va establir que peregrinar al Sant Sepulcre de Palera concedia les mateixes indulgències que peregrinar al Sant Sepulcre de Jerusalem. Un cop realitzada la Reconquesta a partir de la primera croada (1099), va continuar vigent la norma, fins al dia d'avui. Per aquest motiu, un cop l'any, s'hi reuneixen al temple els Cavallers de la Confraria del Sant Sepulcre amb les seves vestimentes, tot un espectacle.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/opinio/2016/12/05/restauracio-tomba-jesus/817775.html?utm_source=rss